

ków umowy zbiorowej lub na wniosek stowarzyszeń zawodowych nadać w drodze rozporządzenia umowie zbiorowej moc powszechnie obowiązującą.

Członkowie stowarzyszeń zawodowych i gospodarczych lub zespołów, będących uczestnikami umowy zbiorowej oraz poszczególni pracodawcy, związani umową zbiorową, są odpowiedzialni indywidualnie, cywilnie za niewykonanie obowiązków, wynikających dla nich, jako pracodawców z umowy zbiorowej.

Przeciw stowarzyszeniom zawodowym i gospodarczym może być wytoczone powództwo cywilne, wyłącznie o wypłacenie kar umownych, przewidzianych w samej umowie zbiorowej za niewykonanie obowiązków, wynikających z tejże umowy. W razie niewykonania warunków umowy zbiorowej, akcję sądową wytaczać może również stowarzyszenie, będące uczestnikiem umowy w imieniu i na rzecz zainteresowanych członków.

Z ORGANIZACJI WŁAŚCICIELI DRUKARŃ

Dla informacji kolegów naszych podajemy krótki przebieg ostatniego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Gremjum właścicieli drukarni i pokrewnych zawodów we Lwowie.

Zgromadzenie to odbyło się we Lwowie dnia 12 grudnia b. r. w sali posiedzeń Izby handlowo-przemysłowej, w obecności komisarza Magistratu, jako władzy przemysłowej, p. W. Krzakowskiego.

Prócz różnych sprawozdań, wyborów i t. p., na porządku dziennym znajdowała się sprawa zmiany statutu Gremjum na Korporację przemysłowców graficznych we Lwowie, a to na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczposp. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym. Dalej była sprawa definitywnego przystąpienia do Związku organizacji przemysłu graficznego i wydawniczego w Polsce.

Statut Korporacji referował dyr. Olański, który też, — z małemi poprawkami, — został uchwalony na wniosek dyr. Dohnalika. Wniosek ten brzmi:

„Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Gremjum właśc. drukarni i pokrewnych zawodów uchwała nadać istnieć pod nazwą: „Korporacja przemysłowców graficznych we Lwowie“, a zmieniony i dziś uchwalony i przyjęty statut w myśl rozp. Prezydenta Rzplitej z 7 czerwca 1927 o prawie przemysłowym przedłożyć wojewódzkiej władzy przemysłowej do zatwierdzenia“.

Sprawę przystąpienia do Związku organizacji przem. graficznego w Warszawie referował prezes Gremjum p. Wiśniewski. Po przeprowadzonej dyskusji uchwalono przystąpić do Związku.

Wybory dały następujący rezultat: Starszym wybrano p. Leopolda Wiśniewskiego (jednogłośnie, chociaż fama przedwyborcza niosła, że p. W. ma jednego bardzo poważnego kontrkandydata), podstarszymi wybrano pp. Goldmana Artura i Lewartowskiego Henryka. Do Zarządu weszli jako członkowie pp.: Barszczyński, Gojawiński, Olański, dr. Neuman, jako za-

stępcy pp. Hescheles i Styfi (Przemyśl). Do komisji rewizyjnej pp.: Kübler, Laskowski i Pluter. Do Wydziału pośrednictwa pracy wybrani pp.: Gojawiński i Wierzbicki, do Wydziału dla spraw uczniowskich pp.: Kurowski i Skrzyczyński, do Wydziału kalkulacji zawodowej pp.: Dohnalik i Goldman Br. Sąd cennikowy stanowią pp.: Gojawiński, Goldman i Płocki.

Na zgromadzeniu tem poruszane były również inne sprawy, dla nas mniejszej wagi.

My oczekujemy na działalność nowej Korporacji, pozostającej pod przewodnictwem p. L. Wiśniewskiego. Może to nowe ugrupowanie przyniesie jakąś zmianę w kierunku zorganizowania wszystkich właścicieli, a przede wszystkim niecennikowców, którzy szkoda przede wszystkim z awodowi naszemu.

Spodziewamy się też, że nowy Zarząd Korporacji lwowskiej dołoży wszelkich starań, ażeby pryncypałow nie tylko dzielnicy naszej, ale całej Polski przystąpili jaknajrychlej do wspólnoty cennikowej. Ustanie wtedy ta niezdrowa konkurencja, która dziś tak strasznie rozwieliła się.

Wydział dla spraw uczniowskich mieć będzie także piękne pole do popisu. Jak zaznaczamy na innem miejscu, czyni się starania celem stworzenia we Lwowie Szkoły graficznej, tak bardzo potrzebnej u nas.

JÓZEF SEITZ

Dnia 3 grudnia b. r., po dwudniowej chorobie, zmarł w Berlinie przewodniczący Związku drukarzy niemieckich i członek Międzynarodowego Sekretariatu Drukarskiego, kolega Józef Seitz.

Kol. Józef Seitz urodził się w roku 1864. Na składacza wypisany w Kempten 1882 r. Od najwcześniejszej młodości brał bardzo żywy udział w organizacji drukarzy. Pracował w różnych miejscowościach Niemiec, aż w roku 1899 zatrzymał się w Monachjum. Tu dopiero wypłynął na wierzch jego talent organizatorski. W r. 1902 objął przewodnictwo organizacji w Monachjum, a w parę lat później został przewodniczącym całego okręgu.

W roku 1918 na Zjeździe związkowym w Würzburgu wybrano go jednogłośnie przewodniczącym całych Niemiec i od tego czasu, przeniosłszy się do Berlina, oddał całą swą wiedzę, zdolności i siły pracy organizacyjnej. A praca była nielekka, zważywszy, że Związek niemiecki liczy ponad 80.000 członków! Taką armję utrzymać w karbach — sztuka nielada! I sztuki tej dokonał nieboszczyk. Chociaż w czasach wojennych położenie organizacji drukarzy było bardzo ciężkie, Seitz dał sobie radę. Nie opuszczając steru, przetrwał najkrytyczniejsze momenty i trzymał organizację na powierzchni. Nie dziw, że pracę jego uznawała cała rzesza braci drukarskiej i czciła go jak ojca-opiekuna.

Kol. Seitz piastował również urząd w Sekretariacie Międzynarodówki drukarskiej w Berlinie szwajcarskiem. Tu wiedza jego i talent oddały niemałą przysługę międzynarodowemu drukarstwu.

Pogrzeb kol. Seitza stał się wielką manifestacją. Tysiączne rzesze drukarzy brało w nim udział, oddając ostatnią przysługę swemu Wodzowi. Zjechało się bardzo wielu delegatów nie tylko z Niemiec, ale i z krajów ościennych. Ci, którzy przybyć nie mogli, wysłali pisma i telegramy kondolencyjne. Między innemi i nasz Związek wysłał telegram.

Zwłoki Zmarłego, na jego życzenie, wyrażone przed śmiercią, zostały spalone w krematorium berlińskim, a resztki doczesne oddwieżli delegaci do ulubionego przez Zmarłego Monachjum. Tu odbyła się ostatnia manifestacja ku czci Zmarłego.

Cześć pamięci Wodza drukarzy niemieckich i jednego z Wodzów Międzynarodówki Drukarskiej!

PROTOKOŁY Z POSIEDZEŃ

Lwów. [Nadzw. Walne Zgrom. „Ogniska“ 15. XI 1928]. Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ost. Nadzw. Waln. Zgromadzenia; 2. Sprawa wygasającej umowy cennikowej; 3. Stworzenie kooperatywy drukarskiej. — Przewodniczy kol. Garliński. Protokół prowadzi kol. Moszyński. — Przy pierwszym punkcie porządku dziennego kol. Bober wnosi wniosek o przyjęcie protokołu z ost. Waln. Zgrom. bez odczytywania — uchwalono. — Przew. kol. Kusyk, referując drugi punkt porządku dziennego, omawia ruch drukarski i stosunki cennikowe tak w całym państwie jak i zagranicą, stan bezrobotnych, rozwój przemysłu drukarskiego, poczem odczytuje pismo Gremjum właścicieli drukarni zawiadamiające o upływie ważności umowy cennikowej. Po dyskusji, w której brało udział szereg kolegów, uchwalono następujący wniosek: „Nadzw. Walne Zgrom. odbyte dnia 15. XI. 1928 poleca Komisji Cennikowej bezwzględna obronę dotychczasowego stanu posiadania wraz z dalszem nieprzyjmowaniem uczni do zawodu drukarskiego“. — Sprawę stworzenia kooperatywy drukarskiej przedstawia kol. Kusyk, zawiadamiając zgromadzonych, iż wydział w tej sprawie nie poczynił żadnego postanowienia, pozostawiając rozwiązanie sprawy Nadzw. Waln. Zgrom. — Po dyskusji, w której zabierali głos kol. Pander, Burger J. R., Frączek, Wilder, Speidel, Rajca, Wiśniewski, Schultz L., Buniak, Wernikowski, Zajączkowski, Got' i Englert, uchwalono wniosek: „Wydział „Ogniska“ zastanowi się nad sposobem opodatkowania kolegów na rzecz kupna drukarni na własność „Ogniska“, poczem sprawę tę przedstawić najbliższemu Nadzw. Waln. Zgrom.“. — Na tem przew. kol. Kusyk zamknął Zgromadzenie, dziękując kolegom za liczny udział.

Lwów. [Wydział Gł. Stow. „Ognisko“ 22. XI. 1928]. Przewodniczy kol. Kusyk, protokół prowadzi w zastępstwie kol. Martyn. Na wstępie kol. przew. uczcił pamięć ostatnio zmarłego kol. Schuberta Stanisława. Przystąpiono do wyboru komisji cennikowej, w skład której weszli: kol. Kusyk, Garliński, Moszyński, Bendera Gahr., z sekcji pers. pom. kol. Maćkowska. Kol. przew. zawiadamia wydział o nadejściu pisma od kol. M. Hechta, który zgłasza swoją nowozałożoną drukarnię jako cennikową. Przyjęto do stow. nowowypisanego kol. Muzykę Pawła (wyp. 10. XI. 1928, w druk. Książnicę Atlas) bez wpisu oraz kol. Brillera Bronisława ponownie za wpisem. Prośbę kol. Sowiaka o udzielenia nadzw. zapomogi załatwiono odmownie, również kol. Randowi Leonowi z Borysławia nie udzielono zapomogi nadzwyczajnej. Prośbę kol. M. Lachsa i J. Pankiewicz załatwiono odmownie. Prośbę kol. Lacha Stanisława również odmownie załatwiono. Sprawę kol. Bendera załatwiono w ten sposób, że uchwalono mu zapomogę w wysokości statutowej przez przeciąg 6 tygodni z funduszu nadzwyczajnych, ponadto zwolniono kol. Bendera z płacenia wkładek na przeciąg 40 tygodni i z zawarowaniem mu praw. Prośbie p. Pawlikowskiej o przyjęcie wnuka jej na etat sierót po drukarzach odmówiono. W dyskusji nad pismem z Tarnopola, wydział polecił kol. przew. wyjechać tam w celu zbadania stosunków cennikowych i założenia tam stacji płatniczej. Prośbę kol. Schechta o zniesienie kary za przestępstwa cennikowe załatwiono odmownie. Prośbę kol. Ziemiańskiego o zwolnienie od płacenia wkładek przez 13 tygodni i zagwarantowanie prawa do ostatniej kondycji załatwiono przychylnie, przyjęto też do wiadomości jego rezygnację z funkcji skarbnika. Przew. zawiadamia wydział o strejku w przemyśle włókienniczym, jak również o strejku w kilku drukarniach akcydensowych w Łodzi. Kooptowano na zast. sekr. kol. Speidla Ludwika. Uchwalono zatrzymać nadal, jako delegatów do Kasy Chorych kol. Kusyka, Moszyńskiego i Riedla. Przyjęto do wiadomości zgłoszenie telefoniczne Filii stanisławowskiej o odbyciu tam kon-